

జ్యేష్ఠ శుద్ధ
ఏకాదశి

అఖండ సుందరకాండ పీఠసం

21.06.2021
సోమవారము

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥
శ్రీవేంకటాచలాధీశం, శ్రీయాధ్యాసితవక్షసం ।
శ్రీతచేతనమందారం, శ్రీనివాసమహం భజే ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, ధర్మవిగ్రహస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, పాదసేవకస్య, హనూమతఃప్రసాదేన, అస్మిన్నభవనే, అతి శీఘ్రమేవ, సమస్తదుష్టప్రభావకారక, విఘ్నాచికా క్రిమేః, వినాశనాథం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవ్యాపార, దేశరక్షణాదిరంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, సద్భావానాం, సత్సంకల్పానాం, సత్కార్యాణాం చ, సర్వతోముఖ, విజయసిద్ధ్యర్థం, భారతవర్షస్య, అభివృద్ధౌ నిమగ్నానామ్, అధికారిణాం, పైనికానాం, కర్షకవణిగాదీనాం, ఉపాధ్యాయ, వైజ్ఞానిక, వైద్యాదీనాం చ, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, శ్రీమద్వేంకటేశ్వరపరబ్రహ్మణః, శ్రీమదాంజనేయస్య చ, పరిపూర్ణానుగ్రహసిద్ధ్యర్థం, శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణాంతర్గతే, సుందరకాండే, ఏకోనషష్ఠితమసర్గతః, చతుషష్ఠితమసర్గాంత-శ్లోకపారాయణం, తథా, శ్రీమద్యోగవాసిష్ఠే, వాల్మీకీయే, ఉత్పత్తిప్రకరణాంతర్గతస్య, విఘ్నాచికా మహామారీ నివారకస్య, మహామంత్రస్య పారాయణం, శ్రీధన్వంతరి మంత్రపారాయణం చ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ రెఘుప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।
రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీహనుమతే నమః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ఏకోనషష్ఠితమస్సర్గః

1. ఏతదాఖ్యాయ తత్సర్వం హనూమాన్ మారుతాత్మజః ।
భూయస్సముపచక్రామ వచనం వక్తుముత్తరమ్ ॥ 59.1 ॥
2. సఫలో రాఘవోద్యోగః సుగ్రీవస్య చ సంభ్రమః ।
శీలమాసాద్య సీతాయాః మమ చ ప్రవణం మనః ॥
ఆర్యాయాస్సదృశం శీలం సీతాయాః ప్లవగర్షభాః ॥ 59.2 ॥
3. తపసా ధారయేల్లోకాన్ క్రుద్ధో వా నిర్దహేదపి ।
సర్వథాఽతిప్రవృద్ధోఽసౌ రావణో రాక్షసాధిపః ॥
తస్య తాం స్పృశతో గాత్రం తపసా న వినాశితమ్ । 59.3 ॥
4. న తదగ్నిశిఖా కుర్యాత్ సంస్పృష్టా పాణినా సతీ ।
జనకస్యాత్మజా కుర్యాత్ యత్రోధకలుషీకృతా ॥ 59.4 ॥
5. జామ్బవత్రప్రముఖాన్సర్వాన్ అనుజ్ఞాప్య మహాహరీన్ ।
అస్మిన్నేవం గతే కార్యే భవతాం చ నివేదితే ॥ 59.5 ॥
6. న్యాయ్యం స్మ సహ వైదేహ్యే ద్రష్టుం తౌ పార్థివాత్మజౌ ॥ 59.6 ॥
7. అహమేకోఽపి పర్యాప్తః సరాక్షసగణాం పురీమ్ ।
తాం లంకాం తరసా హస్తుం రావణం చ మహాబలమ్ ॥ 59.7 ॥
8. కిం పునస్సహితో వీరైః బలవద్భిః కృతాత్మభిః ।
కృతాస్త్రైః ప్లవగైశ్శూరైః భవద్భిర్విజయైషిభిః ॥ 59.8 ॥
9. అహం తు రావణం యుద్ధే ససైన్యం సపురస్సరమ్ ।
సహపుత్రం వధిష్యామి సహోదరయుతం యుధి ॥ 59.9 ॥
10. బ్రాహ్మమైంద్రం చ రౌద్రం చ వాయవ్యం వారుణం తథా ।
యది శక్రజితోఽస్త్రాణి దుర్నిరీక్షాణి సంయుగే ॥ 59.10 ॥
11. తాన్యహం విధమిష్యామి నిహనిష్యామి రాక్షసాన్ ।
భవతామభ్యనుజ్ఞాతః విక్రమో మే రుణద్ధి తమ్ ॥ 59.11 ॥
12. మయాఽతులా విసృష్టా హి శైలవృష్టిర్నిరంతరా ।
దేవానపి రణే హన్యాత్ కిం పునస్తాన్నిశాచరాన్ ॥ 59.12 ॥
13. సాగరోఽప్యతియాద్వేలాం మన్దరః ప్రచలేదపి ।
న జామ్బవన్తం సమరే కమ్పయేదరివాహినీ ॥ 59.13 ॥
14. సర్వరాక్షససంఘానాం రాక్షసా యే చ పూర్వకాః ।
అలమేకో వినాశాయ వీరో వాలిసుతః కపిః ॥ 59.14 ॥

15. పనసస్యోరువేగేన నీలస్య చ మహాత్మనః ।
మన్దరోఽప్యవశీర్యేత కిం పునర్యుధి రాక్షసాః ॥ 59.15 ॥
16. సదేవాసురయక్షేషు గన్ధర్వోరగ పక్షిషు ।
మైందస్య ప్రతియోద్ధారం శంసత ద్వివిదస్య వా ॥ 59.16 ॥
17. అశ్వీపుత్రౌ మహాభాగౌ ఏతౌ ప్లవగసత్తమౌ ।
ఏతయోః ప్రతియోద్ధారం న పశ్యామి రణాజిరే ॥ 59.17 ॥
18. పితామహవరోత్సేకాత్ పరమం దర్పమాస్థితౌ ।
అమృతప్రాశినావేతౌ సర్వవానరసత్తమౌ ॥ 59.18 ॥
19. అశ్వినోర్మననార్థం హి సర్వలోక పితామహాః ।
సర్వావధ్యత్వమతులమ్ అనయోర్దత్తవాన్ పురా ॥ 59.19 ॥
20. వరోత్సేకేన ముక్తై చ ప్రమథ్య మహతీం చమూమ్ ।
సురాణామమృతం వీరా పీతవన్తా ప్లవంగమౌ ॥ 59.20 ॥
21. ఏతావేవ హి సంక్రుద్ధౌ సనాజిరథకుంజరామ్ ।
లంకాం నాశయితుం శక్తౌ సర్వే తిష్ఠన్తు వానరాః ॥ 59.21 ॥
22. మయైవ నిహతా లంకా దగ్ధా భస్మీకృతా పునః ।
రాజమార్గేషు సర్వత్ర నామ విశ్రావితం మయా ॥ 59.22 ॥
23. జయత్యతిబలో రామః లక్ష్మణశ్చ మహాబలః ।
రాజా జయతి సుగ్రీవః రాఘవేణాభిపాలితః ॥ 59.23 ॥
24. అహం కోసలరాజస్య దాసః పవనసమ్భవః ।
హనూమానితి సర్వత్ర నామ విశ్రావితం మయా ॥ 59.24 ॥
25. అశోకవనికామధ్యే రావణస్య దురాత్మనః ।
అధస్తాచ్ఛింశుపావృక్షే సాధ్వీ కరుణమాస్థితా ॥ 59.25 ॥
26. రాక్షసీభిః పరివృతా శోకసన్తాపకర్షితా ।
మేఘలేఖా పరివృతా చంద్రలేఖేవ నిష్ప్రభా ॥
అచిన్తయన్తి వైదేహీ రావణం బలదర్పితమ్ ॥ 59.26 ॥
27. పతివ్రతా చ సుశ్రోణీ అవష్టభా చ జానకీ ॥ 59.27 ॥
28. అనురక్తా హి వైదేహీ రామం సర్వాత్మనా శుభా ।
అనన్యచిత్తా రామే చ పౌలోమీవ పురందరే ॥ 59.28 ॥
29. శోకసన్తాప దీనాంగీ సీతా భర్తృహితే రతా ॥ 59.29 ॥

30. సా మయా రాక్షసీమధ్యే తర్జ్యమానా ముహుర్ముహుః ।
రాక్షసీభిర్విరూపాభిః దృష్టా హి ప్రమదావనే ॥ 59.30 ॥
31. ఏకవేణీధరా దీనా భర్తృచింతాపరాయణా ।
అధశ్శయ్యా వివర్ణాంగీ పద్మినీవ హిమాగమే ॥ 59.31 ॥
32. రావణాద్వినివృత్తార్థా మర్తవ్యకృతనిశ్చయా ।
కథంచిన్మృగశాబాక్షీ విశ్వాసముపపాదితా ॥ 59.32 ॥
33. తతస్సమ్భాషితా చైవ సర్వమర్థం చ దర్శితా ।
రామసుగ్రీవసఖ్యం చ శ్రుత్వా ప్రీతిముపాగతా ॥ 59.33 ॥
34. నియతస్సముదాచారః భక్తిర్భర్తరి చోత్తమా ।
యన్న హన్తి దశగ్రీవం స మహాత్మా కృతాగసమ్ ॥
నిమిత్తమాత్రం రామస్తు వధే తస్య భవిష్యతి ॥ 59.34 ॥
35. సా ప్రకృత్యేవ తన్వంగీ తద్వియోగాచ్చ కర్శితా ॥
ప్రతిపత్పారశీలస్య విద్యేవ తనుతాం గతా ॥ 59.35 ॥
36. ఏవమాస్తే మహాభాగా సీతా శోకపరాయణా ।
యదత్ర ప్రతికర్తవ్యం తత్సర్వముపపద్యతామ్ ॥ 59.36 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే ఏకోనషష్ఠితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే షష్ఠితమస్సర్గః

37. తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా వాలిసూనురభాషత ॥ 60.1 ॥
38. అయుక్తం తు వినా దేవీం దృష్టవద్భిశ్చ వానరాః ।
సమీపం గన్తుమస్మాభిః రాఘవస్య మహాత్మనః ॥ 60.2 ॥
39. దృష్టా దేవీ న చానీతా ఇతి తత్ర నివేదనమ్ ।
అయుక్తమివ పశ్యామి భవద్భిః ఖ్యాతవిక్రమైః ॥ 60.3 ॥
40. న హి నః ప్లవనే కశ్చిత్ నాపి కశ్చిత్పరాక్రమే ।
తుల్యస్సామరదైత్యేషు లోకేషు హరిసత్తమాః ॥ 60.4 ॥
41. తేష్వేవం హతవీరేషు రాక్షసేషు హనూమతా ।
కిమన్యదత్ర కర్తవ్యం గృహీత్వా యామజానకీమ్ ॥ 60.5 ॥
42. తమేవం కృతసంకల్పం జామ్బువాన్ హరిసత్తమః ।
ఉవాచ పరమప్రీతః వాక్యమర్థవదర్థవిత్ ॥ 60.6 ॥

43. న తావదేషామతిరక్షమానః, యథా భవాన్ పశ్యతి రాజపుత్ర ।
 యథా తు రామస్య మతిర్నివిష్టాః, తథా భవాన్ పశ్యతు కార్యసిద్ధిమ్ ॥ 60.7 ॥
ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే షష్ఠితమస్కంధః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ఏకషష్ఠితమస్కంధః

44. తతో జామ్బవతో వాక్యమ్ అగృహ్లాంత వనౌకసః ।
 అంగదప్రముఖా వీరాః హనూమాంశ్చ మహాకపిః ॥ 61.1 ॥
45. ప్రీతిమంతస్తతస్సర్వే వాయుపుత్రపురస్పరాః ।
 మహేంద్రాద్రిం పరిత్యజ్య పుష్పపుః ప్లవగర్షభాః ॥ 61.2 ॥
46. మేరుమందరసంకాశాః మత్తా ఇవ మహాగజాః ।
 ఛాదయంత ఇవాకాశం మహాకాయా మహాబలాః ॥ 61.3 ॥
47. సభాజ్యమానం భూతైః తమాత్మవంతం మహాబలమ్ ।
 హనూమంతం మహావేగం వహంత ఇవ దృష్టిభిః ॥ 61.4 ॥
48. రాఘవే చార్థనిర్వుత్తిం కర్తుం చ పరమం యశః ।
 సమాధాయ సమృద్ధార్థాః కర్మసిద్ధిభిరున్నతాః ॥ 61.5 ॥
49. ప్రియాఖ్యానోన్ముఖాస్సర్వే సర్వే యుద్ధాభినన్దినః ।
 సర్వే రామప్రతీకారే నిశ్చితార్థా మనస్వినః ॥ 61.6 ॥
50. ప్లవమానాః ఖమాఘ్నత్య తతస్తే కాననౌకసః ॥
 నందనోపమమాసేదుః వనం ద్రుమలతాయుతమ్ ॥ 61.7 ॥
51. యత్తన్మధువనం నామ సుగ్రీవస్యాభిరక్షితమ్ ।
 అధృష్యం సర్వభూతానాం సర్వభూతమనోహరమ్ ॥ 61.8 ॥
52. యద్రక్షతి మహావీర్యః సదా దధిముఖః కపిః ।
 మాతులః కపిముఖ్యస్య సుగ్రీవస్య మహాత్మనః ॥ 61.9 ॥
53. తే తద్వనముపాగమ్య బభూవుః పరమోత్కటాః ।
 వానరా వానరేంద్రస్య మనఃకాంతతమం మహాత్ ॥ 61.10 ॥
54. తతస్తే వానరా హృష్టాః దృష్ట్వా మధువనం మహాత్ ।
 కుమారమభ్యయాచంత మధూని మధుపింగాళాః ॥ 61.11 ॥
55. తతః కుమారస్తాన్ వృద్ధాన్ జామ్బవత్రుముఖాన్ కపీన్ ।
 అనుమాన్య దదౌ తేషాం నిసర్గం మధుభక్షణే ॥ 61.12 ॥
56. తతశ్చానుమతాస్సర్వే సప్రూహృష్టా వనౌకసః ।
 ముదితాః ప్రేరితాశ్చాపి ప్రన్యత్యన్తోఽభవంస్తతః ॥ 61.13 ॥

57. గాయన్తి కేచిత్ ప్రణమన్తి కేచిత్, నృత్యన్తి కేచిత్ ప్రహసన్తి కేచిత్ ।
పతన్తి కేచిద్విచరన్తి కేచిత్, ప్లవన్తి కేచిత్ ప్రలపన్తి కేచిత్ ॥ 61.14 ॥
58. పరస్పరం కేచిదుపాశ్రయన్తే, పరస్పరం కేచిదుపాక్రమన్తే ।
పరస్పరం కేచిదుపబ్రువన్తే, పరస్పరం కేచిదుపారమన్తే ॥ 61.15 ॥
59. ద్రుమాద్ ద్రుమం కేచిదభిద్రవన్తే, క్షితౌ నగాగ్రాన్నిపతన్తి కేచిత్ ।
మహీతలాత్ కేచిదుదీర్ఘవేగాః, మహాద్రుమాగ్రాణ్యభిసమ్పతన్తి ॥ 61.16 ॥
60. గాయన్తమన్యః ప్రహసన్తుపైతి, హసన్తమన్యః ప్రరుదన్తుపైతి ।
రుదన్తమన్యః ప్రణుదన్తుపైతి, నుదన్తమన్యః ప్రణదన్తుపైతి ॥ 61.17 ॥
61. సమాకులం తత్కపిసైన్యమాసీత్, మధుప్రపానోత్కటసత్ప్రచేష్టమ్ ।
న చాత్ర కశ్చిన్న బభూవ మత్తః, న చాత్ర కశ్చిన్న బభూవ తృప్తః ॥ 61.18 ॥
62. తతో వనం తత్పరిభక్ష్యమాణం, ద్రుమాంశ్చ విధ్వంసిత పత్రపుష్పాన్ ।
సమీక్ష్య కోపాద్దధివక్తనామా, నివారయామాస కపిః కపీంస్తాన్ ॥ 61.19 ॥
63. స తైః ప్రవృద్ధైః పరిభర్త్యమానః, వనస్య గోస్తా హరివీరవృద్ధః ।
చకార భూయో మతిముగ్రతేజాః, వనస్య రక్షాం ప్రతి వానరేభ్యః ॥ 61.20 ॥
64. ఉవాచ కాంశ్చిత్ పరుషాణి ధృష్టమ్, అసక్తమన్యాంశ్చ తలైర్లఘూన ।
సమేత్య కైశ్చిత్ కలహం చకార, తథైవ సామ్నోపజగామ కాంశ్చిత్ ॥ 61.21 ॥
65. స తైర్మదాత్సమ్పరివార్య వాక్యైః, బలాచ్ఛ తేన ప్రతివార్యమాణైః ।
ప్రధర్షితస్త్వక్తభయైస్సమేత్య, ప్రకృష్యతే చాప్యనవేక్ష్య దోషమ్ ॥ 61.22 ॥
66. నఖైస్తుదంతో దశనైర్దశంతః, తలైశ్చ పాదైశ్చ సమాపయన్తః ।
మదాత్కపిం తం కపయస్సమగ్రాః, మహావనం నిర్విషయం చ చక్రః ॥ 61.23 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాణ్డే ఏకషష్ఠితమసర్గః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ద్విషష్ఠితమసర్గః

67. తానువాచ హరిశ్రేష్ఠః హనూమాన్ వానరర్షభః ।
అవ్యగ్రమనసో యూయం మధు సేవత వానరః ॥
అహమావారయిష్యామి యుష్మాకం పరిపంథినః ॥ 62.1 ॥
68. శ్రుత్వా హనుమతో వాక్యం హరీణాం ప్రవరోఽంగదః ।
ప్రత్యువాచ ప్రసన్నాత్మా పిబన్తు హరయో మధు ॥ 62.2 ॥
69. అవశ్యం కృతకార్యస్య వాక్యం హనుమతో మయా ।
అకార్యమపి కర్తవ్యం కిమంగ పునరీదృశమ్ ॥ 62.3 ॥

70. అంగదస్య ముఖాచ్ఛ్చత్వా వచనం వానరర్షభాః ।
సాధు సాధ్యితి సంహృష్టాః వానరాః ప్రత్యపూజయన్ ॥ 62.4 ॥
71. పూజయిత్వాఽంగదం సర్వే వానరా వానరర్షభమ్ ।
జగ్ముర్మధువనం యత్ర నదీవేగా ఇవ ద్రుతమ్ ॥ 62.5 ॥
72. తే ప్రవిష్టా మధువనం పాలానాక్రమ్య వీర్యతః ॥ 62.6 ॥
73. అతిసర్గాచ్ఛ పటవః దృష్ట్వా శ్రుత్వా చ మైథిలీం ।
పపుస్సర్వే మధు తదా రసవత్ఫలమాదదుః ॥ 62.7 ॥
74. ఉత్పత్య చ తతస్సర్వే వనపాలాన్సమాగతాన్ ।
తాడయన్తి స్మ శతశః సక్తాన్మధువనే తదా ॥ 62.8 ॥
75. మధూని ద్రోణమాత్రాణి బాహుభిః పరిగృహ్య తే ।
పిబన్తి సహితాస్సర్వే నిఘ్నన్తి స్మ తథాఽపరే ॥ 62.9 ॥
76. కేచిత్ప్రీత్వాఽపవిధ్యన్తి మధూని మధుపింగలాః ।
మధూచ్ఛిష్టేన కేచిచ్ఛ జఘ్నురన్యోన్యముత్కటాః ॥ 62.10 ॥
77. అపరే వృక్షమూలే తు శాఖాం గృహ్య వ్యవస్థితాః ।
అత్యర్థం చ మదగ్లానాః పర్ణాన్యాస్తీర్య శేరతే ॥ 62.11 ॥
78. ఉన్మత్తభూతాః ప్లవగాః మధుమత్తాశ్చ హృష్టవత్ ।
క్షిపన్తి చ తదాఽన్యోన్యం ప్థలన్తి చ తథాఽపరే ॥ 62.12 ॥
78. కేచిత్ క్షేలాం ప్రకుర్వన్తి కేచిత్ కూజన్తి హృష్టవత్ ।
హరయో మధునా మత్తాః కేచిత్ సుప్తా మహీతలే ॥ 62.13 ॥
79. కృత్వా కేచిద్ హసన్త్యన్యే కేచిత్ కుర్వన్తి చేతరత్ ।
కృత్వా కేచిద్వదన్త్యన్యే కేచిద్ బుద్ధ్యన్తి చేతరత్ ॥ 62.14 ॥
80. యేఽప్యత్ర మధుపాలాస్యుః ప్రేష్యా దధిముఖస్య తు ।
తేఽపి తైర్వానరైర్భీషైః ప్రతిషిద్ధా దిశో గతాః ॥ 62.15 ॥
81. జానుభిస్తు ప్రకృష్టాశ్చ దేవమార్గం ప్రదర్శితాః ।
అబ్రువన్ పరమోద్విగ్నా గత్వా దధిముఖం వచః ॥ 62.16 ॥
82. హనూమతా దత్తవరైః హతం మధువనం బలాత్ ।
వయం చ జానుభిః కృష్టా దేవమార్గం చ దర్శితాః ॥ 62.17 ॥
83. తతో దధిముఖః క్రుద్ధః వనపస్తత్ర వానరః ।
హతం మధువనం శ్రుత్వా సాన్త్యయామాస తాన్ హరీన్ ॥ 62.18 ॥

84. ఇహోగచ్ఛత గచ్ఛామః వానరాన్ బలదర్పితాన్ ।
బలేన వారయిష్యామః మధు భక్షయతో వయమ్ ॥ 62.19 ॥
85. శ్రుత్వా దధిముఖస్యేదం వచనం వానరర్షభాః ।
పునర్వీరా మధువనం తేనైవ సహసా యయుః ॥ 62.20 ॥
86. మధ్యే చైషాం దధిముఖః ప్రగృహ్య తరసా తరుమ్ ।
సమభ్యధావద్వేగేన తే చ సర్వే ప్లవంగమాః ॥ 62.21 ॥
87. తే శిలాః పాదపాంశ్చాపి పర్వతాంశ్చాపి వానరాః ।
గృహీత్వాఽభ్యగమన్ క్రుద్ధా యత్ర తే కపికుంజరాః ॥ 62.22 ॥
88. తే స్వామివచనం వీరాః హృదయేష్వవసజ్య తత్ ।
త్వరయా హ్యభ్యధావంతః సాలతాలశిలాయుధాః ॥ 62.23 ॥
89. వృక్షస్థాంశ్చ తలస్థాంశ్చ వానరాన్ బలదర్పితాన్ ।
అభ్యక్రామంస్తతో వీరాః పాలాస్తత్ర సహస్రశః ॥ 62.24 ॥
90. అథ దృష్ట్వా దధిముఖం క్రుద్ధం వానరపుంగవాః ।
అభ్యధావంత వేగేన హనుమత్ప్రముఖాస్తదా ॥ 62.25 ॥
91. తం సవృక్షం మహాబాహుమ్ ఆపతంతం మహాబలమ్ ।
ఆర్యకం ప్రాహరత్తత్ర బాహుభ్యాం కుపితోఽంగదః ॥ 62.26 ॥
92. మదాన్తశ్చ న వేదైనమ్ ఆర్యకోఽయం మమేతి సః ।
అఛ్చైనం నిష్పిపేషాశు వేగవద్వసుధాతలే ॥ 62.27 ॥
93. స భగ్ను బాహూరుభుజః విహ్వలశ్శోణితోక్షితః ।
ముమోహ సహసా వీరః ముహూర్తం కపికుంజరః ॥ 62.28 ॥
94. స సమాశ్వస్య సహసా సంక్రుద్ధో రాజమాతులః ।
వానరాన్ వారయామాస దండేన మధుమోహితాన్ ॥ 62.29 ॥
95. స కథంచిద్విముక్తస్తైః వానరైర్వానరర్షభః ।
ఉవాచైకాన్తమాశ్రిత్య భృత్యాన్ స్వాన్ సముపాగతాన్ ॥ 62.30 ॥
96. ఏతే తిష్ఠంతు గచ్ఛామః భర్తా నో యత్ర వానరః ।
సుగ్రీవో విపులగ్రీవః సహ రామేణ తిష్ఠతి ॥ 62.31 ॥
97. సర్వం చైవాంగదే దోషం శ్రావయిష్యామి పార్థివే ।
అమర్షీ వచనం శ్రుత్వా ఘాతయిష్యతి వానరాన్ ॥ 62.32 ॥
98. ఇష్టం మధువనం హ్యేతత్ సుగ్రీవస్య మహాత్మనః ।
పితృపైతామహం దివ్యం దేవైరపి దురాసదమ్ ॥ 62.33 ॥

99. స వానరానిమాన్ సర్వాన్ మధులుబ్ధాన్ గతాయుషః ।
 ఘాతయిష్యతి దండేన సుగ్రీవస్ససుహృజ్జనాన్ ॥ 62.34 ॥
100. వధ్యా హ్యేతే దురాత్మానః నృపాజ్ఞాపరిభావినః ।
 అమర్షప్రభవో రోషః సఫలో నో భవిష్యతి ॥ 62.35 ॥
101. ఏవముక్త్యా దధిముఖః వనపాలాన్మహాబలః ।
 జగామ సహసోత్పత్య వనపాలైస్సమన్వితః ॥ 62.36 ॥
102. నిమేషాన్తరమాత్రేణ స హి ప్రాప్తో వనాలయః ।
 సహస్రాంశుసుతో ధీమాన్ సుగ్రీవో యత్ర వానరః ॥ 62.37 ॥
103. రామం చ లక్ష్మణం చైవ దృష్ట్వా సుగ్రీవమేవ చ ।
 సమప్రతిష్ఠాం జగతిమ్ ఆకాశాన్నిపపాత హ ॥ 62.38 ॥
104. సన్నిపత్య మహావీర్యః సర్వైస్తైః పరివారితః ।
 హరిర్దధిముఖః పాలైః పాలానాం పరమేశ్వరః ॥ 62.39 ॥
105. స దీనవదనో భూత్వా కృత్వా శిరసి చాంజలిమ్ ।
 సుగ్రీవస్య శుభౌ మూర్ధ్నా చరణౌ ప్రత్యపీడయత్ ॥ 62.40 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ద్విషష్ఠితమసర్గః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే త్రిషష్ఠితమసర్గః

106. తతో మూర్ధ్నా నిపతితం వానరం వానరర్షభః ।
 దృష్ట్వైవోద్విగ్నహృదయః వాక్యమేతదువాచ హ ॥ 63.1 ॥
107. ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠ కస్మాత్త్వం పాదయోః పతితో మమ ॥
 అభయం తే భవేద్వీర సర్వమేవాభిధీయతామ్ ॥ 63.2 ॥
 కిం సమ్రుమాద్ధితం కృత్స్నం బ్రూహి యద్వక్తుమర్హసి ।
 కచ్చిన్మధువనే స్వస్తి శ్రోతుమిచ్ఛామి వానర ॥
108. స తు విశ్వాసితస్తేన సుగ్రీవేణ మహాత్మనా ।
 ఉత్థాయ సుమహాస్రాజ్ఞః వాక్యం దధిముఖోఽబ్రవీత్ ॥ 63.3 ॥
109. నైవర్క్షరజసా రాజన్ న త్వయా నాపి వాలినా ।
 వనం నిస్పష్టపూర్వం హి భక్షితం తచ్చ వానరైః ॥ 63.4 ॥
110. ఏభిః ప్రధర్షితాశ్చైవ వానరా వనరక్షిభిః ।
 మధూన్యచిన్తయిత్వేమాన్ భక్షయంతి పిబంతి చ ॥ 63.5 ॥
111. శిష్టమత్రాపవిధ్యంతి భక్షయంతి తథాఽపరే ।
 నివార్యమాణాస్తే సర్వే భ్రువౌ వై దర్శయంతి హి ॥ 63.6 ॥

112. ఇమే హి సంరబ్ధతరాః తథా తైస్సంప్రధర్షితాః ।
వారయన్తో వనాత్తస్మాత్ క్రుద్ధైర్వానరపుంగవైః ॥ 63.7 ॥
113. తతస్తైర్బహుభిర్వీరైః వానరైర్వానరర్షభ ।
సంరక్తనయనైః క్రోధాత్ ధరయః ప్రవచాలితాః ॥ 63.8 ॥
114. పాణిభిర్నిహతాః కేచిత్ కేచిజ్ఞానుభిరాహతాః ।
ప్రకృష్టాశ్చ యథా కామం దేవమార్గం చ దర్శితాః ॥ 63.9 ॥
115. ఏవమేతే హతాశ్చారాః త్వయి తిష్ఠతి భర్తరి ।
కృత్స్నం మధువనం చైవ ప్రకామం తైః ప్రభక్ష్వతే ॥ 63.10 ॥
116. ఏవం విజ్ఞాప్యమానం తం సుగ్రీవం వానరర్షభమ్ ।
అపృచ్ఛత్తం మహాప్రాజ్ఞః లక్ష్మణః పరవీరహా ॥ 63.11 ॥
117. కిమయం వానరో రాజన్ వనపః ప్రత్యుపస్థితః ।
కం చార్థమభినిర్దిశ్య దుఃఖితో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 63.12 ॥
118. ఏవముక్తస్తు సుగ్రీవః లక్ష్మణేన మహాత్మనా ॥
లక్ష్మణం ప్రత్యువాచేదం వాక్యం వాక్యవిశారదః ॥ 63.13 ॥
119. ఆర్య లక్ష్మణ సంప్రాహ వీరో దధిముఖః కపిః ।
అంగదప్రముఖైర్వీరైః భక్షితం మధువానరైః ॥ 63.14 ॥
120. విచిత్ర్య దక్షిణామాశామ్ ఆగతైర్హరిపుంగవైః ॥ 63.15 ॥
121. నైషామకృతకృత్యానామ్ ఈదృశస్వ్యాదుపక్రమః ।
ఆగతైశ్చ ప్రమథితం యథా మధువనం హి తైః ॥ 63.16 ॥
122. ధర్షితం చ వనం కృత్స్నమ్ ఉపయుక్తం చ వానరైః ॥ 63.17 ॥
123. వనం యదాఽభిపన్నాస్తే సాధితం కర్మ వానరైః ।
దృష్ట్వా దేవీ న సందేహాః న చాన్యేన హనూమతా ॥
న హ్యన్యః సాధనే హేతుః కర్మణోఽస్య హనూమతః ॥ 63.18 ॥
124. కార్యసిద్ధిర్మతిశ్చైవ తస్మిన్ వానరపుంగవే ॥
వ్యవసాయశ్చ వీర్యం చ శ్రుతం చాపి ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ 63.19 ॥
125. జామ్బువాన్ యత్ర నేతా స్యాత్ అంగదశ్చ మహాబలః ।
హనూమాంశ్చాప్యధిష్ఠాతా న తస్య గతిరన్యథా ॥ 63.20 ॥
126. అంగదప్రముఖైర్వీరైః హతం మధువనం కిల ।
వారయంతశ్చ సహితాః తథా జానుభిరాహతాః ॥ 63.21 ॥

127. ఏతదర్థమయం ప్రాప్తః వక్తుం మధురవాగిహా ।
నామ్నా దధిముఖో నామ హరిః ప్రఖ్యాతవిక్రమః ॥ 63.22 ॥
128. దృష్ట్వా సీతా మహాబాహులా సామిత్రే పశ్య తత్త్వతః ।
అభిగమ్య తథా సర్వే పిబంతి మధు వానరాః ॥ 63.23 ॥
129. న చాప్యదృష్ట్వా వైదేహీం విశ్రుతాః పురుషర్షభ ।
వనం దత్తవరం దివ్యం ధర్షయేయుర్వనౌకసః ॥ 63.24 ॥
130. తతః ప్రహృష్టో ధర్మాత్మా లక్ష్మణః సహరాఘవః ।
శ్రుత్వా కర్ణసుఖాం వాణీం సుగ్రీవవదనాచ్ఛ్చుతామ్ ॥
ప్రాహృష్యత భృశం రామః లక్ష్మణశ్చ మహాబలః ॥ 63.25 ॥
131. శ్రుత్వా దధిముఖస్యేదం సుగ్రీవస్తు ప్రహృష్య చ ।
వనపాలం పునర్వాక్యం సుగ్రీవః ప్రత్యభాషత ॥ 63.26 ॥
132. ప్రీతోఽస్మి సోఽహం యద్భుక్తం వనం తైః కృతకర్మభిః ।
మర్షితం మర్షణీయం చ చేష్టితం కృతకర్మణామ్ ॥ 63.27 ॥
133. ఇచ్ఛామి శీఘ్రం హనుమత్ప్రధానాన్
శాఖామృగాంస్తాన్ మృగరాజదర్పాన్ ॥
ద్రష్టుం కృతార్థాన్ సహ రాఘవాభ్యాం
శ్రోతుం చ సీతాధిగమే ప్రయత్నమ్ ॥ 63.28 ॥
134. ప్రీతిస్ఫీతాక్షౌ సప్రహృష్టా కుమారౌ
దృష్ట్వా సిద్ధార్థౌ వానరాణాం చ రాజౌ ।
అంగైస్సంహృష్టైః కర్మసిద్ధిం విదిత్వా
బాహుర్వాసన్నాం సోఽతిమాత్రం ననంద ॥63.29॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే త్రిషష్ఠితమసర్గః

అథ శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే చతుషష్ఠితమసర్గః

135. సుగ్రీవేణైవముక్తస్తు హృష్టో దధిముఖః కపిః ।
రాఘవం లక్ష్మణం చైవ సుగ్రీవం చాభ్యవాదయత్ ॥ 64.1 ॥
136. స ప్రణమ్య చ సుగ్రీవం రాఘవౌ చ మహాబలౌ ।
వానరైస్సహితైశ్శూరైః దివమేవోత్పసాత హ ॥ 64.2 ॥
137. స యథైవాగతః పూర్వం తథైవ త్వరితం గతః ।
నిపత్య గగనాద్భూమౌ తద్వనం ప్రవివేశ హ ॥ 64.3 ॥
138. స ప్రవిష్టో మధువనం దదర్శ హరియూథపాన్ ।
విమదానుత్థితాన్ సర్వాన్ మేహమానాన్ మధూదకమ్ ॥ 64.4 ॥

139. ఉవాచ వచనం శ్లక్షమ్ ఇదం హృష్టవదంగదమ్ || 64.5 ||
140. సామ్య రోషో న కర్తవ్యః యదేభిరభివారితః ।
అజ్ఞానాద్రక్షిభిః క్రోధాత్ భవంతః ప్రతిషేధితాః || 64.6 ||
141. యువరాజస్త్వమీశశ్చ వనస్యాస్య మహాబల ।
మౌర్యాత్ పూర్వం కృతో దోషః తం భవాన్ క్షంతుమర్హతి || 64.7 ||
142. ఆఖ్యాతం హి మయా గత్వా పితృవ్యస్య తవానఘ ।
ఇహోపయాతం సర్వేషామ్ ఏతేషాం వనచారిణామ్ || 64.8 ||
143. స త్వదాగమనం శ్రుత్వా సహైభిర్హరియూథపైః ।
ప్రహృష్టో న తు రుష్టోఽసౌ వనం శ్రుత్వా ప్రధర్షితమ్ || 64.9 ||
144. ప్రహృష్టో మాం పితృవ్యస్తే సుగ్రీవో వానరేశ్వరః ।
శీఘ్రం ప్రేషయ సర్వాంస్తాన్ ఇతి హేలవాచ పార్థివః || 64.10 ||
145. శ్రుత్వా దధిముఖస్యేదం వచనం శ్లక్షమంగదః ।
అబ్రవీత్తాన్ హరిశ్రేష్ఠః వాక్యం వాక్యవిశారదః || 64.11 ||
146. శంకే శ్రుతోఽయం వృత్తాంతః రామేణ హరియూథపాః ।
తత్క్షమం నేహ నస్థాతుం కృతే కార్యే పరస్తపాః || 64.12 ||
147. పీత్వా మధు యథాకామం విశ్రాంతా వనచారిణః ।
కిం శేషం గమనం తత్ర సుగ్రీవో యత్ర మే గురుః || 64.13 ||
148. సర్వే యథా మాం వక్ష్యంతి సమేత్య హరియూథపాః ।
తథాఽస్మి కర్తా కర్తవ్యే భవద్భిః పరవానహమ్ || 64.14 ||
149. నాజ్ఞాపయితుమీశోఽహం యువరాజోఽస్మి యద్యపి ।
అయుక్తం కృతకర్మాణః యూయం ధర్షయితుం మయా || 64.15 ||
150. బ్రువతశ్చాంగదస్వైవం శ్రుత్వా వచనమవ్యయమ్ ।
ప్రహృష్టమనసో వాక్యమ్ ఇదముచుర్వనౌకసః || 64.16 ||
151. ఏవం వక్ష్యతి కో రాజన్ ప్రభుస్సన్ వానరర్షభ ।
ఐశ్వర్యమదమత్తో హి సర్వోఽహమితి మన్యతే || 64.17 ||
152. తవ చేదం సుసదృశం వాక్యం నాన్యస్య కస్యచిత్ ।
సన్నతిర్హి తవాఖ్యాతి భవిష్యచ్ఛుభయోగ్యతామ్ || 64.18 ||
153. సర్వే వయమపి ప్రాప్తాః తత్ర గన్తుం కృతక్షణాః ।
స యత్ర హరివీరాణాం సుగ్రీవః పతిరవ్యయః || 64.19 ||

154. త్వయాహ్యానుకైర్లరిభిః నైవ శక్యం పదాత్పదమ్ ।
క్వచిద్గన్తుం హరిశ్రేష్ఠ బ్రూమస్సత్యమిదం తు తే ॥ 64.20 ॥
155. ఏవం తు వదతాం తేషామ్ అంగదః ప్రత్యభాషత ।
బాధం గచ్ఛామ ఇత్యుక్త్వా ఖముత్పేతుర్మహాబలాః ॥ 64.21 ॥
156. ఉత్పతన్తమనూత్పేతుః సర్వే తే హరియూథపాః ।
కృత్వాఽఽకాశం నిరాకాశం యంత్రోత్క్షిప్తా ఇనాచలాః ॥ 64.22 ॥
157. అజ్గదం పురతః కృత్వా హనుమన్తం చ వానరమ్ ।
తేఽమ్బరం సహసోత్పత్య వేగవన్తః ప్లవంగమాః ॥
వినదన్తో మహానాదం ఘనా వాతేరితా యథా ॥ 64.23 ॥
158. అంగదే సమనుప్రాప్తే సుగ్రీవో వానరాధిపః ।
ఉవాచ శోకోపహతం రామం కమలలోచనమ్ ॥ 64.24 ॥
159. సమాశ్వసిహి భద్రం తే దృష్ట్వా దేవీ న సంశయః ।
నాగన్తుమిహ శక్యం తైః అతీతే సమయే హి నః ॥ 64.25 ॥
160. న మత్సకాశమాగచ్ఛేత్ కృత్యే హి వినిపాతితే ।
యువరాజో మహాబాహుః ప్లవతాం ప్రవరోఽంగదః ॥ 64.26 ॥
161. యద్యప్యకృతకృత్యానామ్ ఈదృశస్వ్యాదుపక్రమః ।
భవేత్స దీనవదనః భ్రాన్తవిప్లుతమానసః ॥ 64.27 ॥
162. పితృపైతామహం చైతత్ పూర్వకైరభిరక్షితమ్ ॥
న మే మధువనం హన్యాత్ అహృష్టః ప్లవగేశ్వరః ॥ 64.28 ॥
163. కౌసల్యా సుప్రజా రామ సమాశ్వసిహి సువ్రత ।
దృష్ట్వా దేవీ న సందేహః న చాన్యేన హనూమతా ॥ 64.29 ॥
164. న హ్యాన్యః కర్మణో హేతుః సాధనేఽస్య హనూమతః ।
హనూమతి హి సిద్ధిశ్చ మతిశ్చ మతిసత్తమ ।
వ్యవసాయశ్చ వీర్యం చ సూర్యే తేజ ఇవ ధ్రువమ్ ॥ 64.30 ॥
165. జామ్బవాన్ యత్ర నేతా స్యాత్ అంగదశ్చ బలేశ్వరః ।
హనుమాంశ్చాప్యధిష్ఠాతా న తస్య గతిరన్యథా ॥ 64.31 ॥
166. మా భూశ్చిన్తా సమాయుక్తః సప్రృత్యమితవిక్రమ ॥ 64.32 ॥
167. తతః కిలకిలా శబ్దం శుశ్రావాసన్నమమ్బరే ।
హనుమత్కర్మదృష్టానాం నర్దతాం కాననౌకసామ్ ॥
కిష్కింధాముపయాతానాం సిద్ధిం కథయతామివ ॥ 64.33 ॥

168. తతశ్చుత్వా నినాదం తం కపీనాం కపిసత్తమః ।
ఆయతాంచితలాంగూలః సోఽభవద్భ్రష్టమానసః ॥ 64.34 ॥
169. అజగ్ముస్తేఽపి హరయః రామదర్శనకాంక్షిణః ।
అంగదం పురతః కృత్వా హనూమంతం చ వానరమ్ ॥ 64.35 ॥
170. తేఽంగదప్రముఖా వీరాః ప్రహృష్టాశ్చ ముదాఽన్వితా ।
నిపేతుర్హరిరాజస్య సమీపే రాఘవస్య చ ॥ 64.36 ॥
171. హనూమాంశ్చ మహాబాహుః ప్రణమ్య శిరసా తతః ।
నియతామక్షతాం దేవీం రాఘవాయ న్యవేదయత్ ॥ 64.37 ॥
172. దృష్టా దేవీతి హనూమత్ వదనాదమృతోపమమ్ ।
ఆకర్ణ్య వచనం రామః హర్షమాప సలక్షణః ॥ 64.38 ॥
173. నిశ్చితార్థస్తతస్త్మిన్ సుగ్రీవః పవనాత్మజే ।
లక్షణః ప్రీతిమాన్ ప్రీతం బహుమానాదవైక్షత ॥ 64.39 ॥
174. ప్రీత్యా చ రమమాణోఽథ రాఘవః పరవీరహా ।
బహుమానేన మహతా హనూమంతమవైక్షత ॥ 64.40 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే నుస్థరకాణ్డే చతుష్షష్ఠితమస్కంధః

శ్రీరామస్తుతిః - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః - బుద్ధిర్బలం యశో ధైర్యం నిర్భయత్వమరోగితా ।
అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ హనూమత్ స్మరణాత్ భవేత్ ॥

శ్రీహనూమతే నమః

అథ శ్రీవాసిష్ఠ మహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిప్రకరణే ఏకోననవ్షతితమస్కంధః
శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

అథ వర్షసహస్రేణ, తాం పితామహ ఆయయౌ ।
దారుణం హి తపస్పిద్యై, విషాగ్నిరపి శీతలః ॥ 1 ॥

మనసైవ ప్రణమ్యైనం, సా తథైవ స్థితా సతీ ।
కో వరః క్షుచ్ఛమాయాఽలమ్, ఇతి చింతాన్వితాఽభవత్ ॥ 2 ॥

ఆస్పృతం ప్రార్థయిష్యేఽహం, వరమేకమిమం విభుం ।
అనాయసీ చాయసీ చ, స్యామహం జీవసూచికా ॥ 3 ॥

అస్యోక్త్యా ద్వివిధా సూచిః, భూత్వా లక్ష్యా విశామ్యహం ।
ప్రాణినాం సహసర్వేషాం, హృదయం సురభిర్యథా ॥ 4 ॥

యథాభిమతమేతేన, గ్రసేయం సకలం జగత్ ।
క్రమేణ క్షుద్విద్యాశాయ, క్షుద్విద్యాశః పరం సుఖమ్ ॥ 5 ॥

ఇతి సంచింతయంతీం తామ్, ఉవాచ కమలాలయః ।
అన్యద్భిశ్చాస్తథా దృష్ట్వా, స్తనితాభ్రవోపమమ్ ॥ 6 ॥

బ్రహ్మోవాచ -

పుత్రి కర్కటికే, రక్షః కులశైలాభ్రమాలికే ।
ఉత్తిష్ఠ త్వం తు తుష్టోఽస్మి, గృహాణాభిమతం వరం ॥ 7 ॥

కర్కట్యువాచ -

భగవన్ భూతభవ్యేశ, స్యామహం జీవసూచికా ।
అనాయసీ చాయసీ చ, విధేఽర్పయసి చేద్వరం ॥ 8 ॥

శ్రీ వసిష్ఠ ఉవాచ -

ఏవమస్త్వితి తాముక్త్యా, పునరాహ పితామహః ।
సూచికా సోపసర్గా త్వం, భవిష్యసి విషూచికా ॥ 9 ॥
సూక్ష్మయా మాయయా, సర్వలోకహింసాం కరిష్యసి ।
దుర్భోజనా దురారంభాః, మూర్ఖా దుఃస్థితయశ్చ యే ॥ 10 ॥
దుర్దేశవాసినో దుష్టాః, తేషాం హింసాం కరిష్యసి ।
ప్రవిశ్యాఽఽహృదయం ప్రాణైః, పద్మస్త్రీహోది బాధనాత్ ॥ 11 ॥

వాతలేఖాత్మికా వ్యాధిః, భవిష్యసి విషూచికా ।
సగుణం విగుణం చైవ, జనమాసాదయిష్యసి ॥ 12 ॥
గుణాన్వితచిత్సార్థం, మంత్రోఽయం తు మయోచ్యతే ।

బ్రహ్మోవాచ -

హిమాద్రేరుత్తరే పార్శ్వే, కర్కటి నామ రాక్షసి ॥ 13 ॥
విషూచికాఽభిధానా సా, నామ్నాప్యన్యాయ బాధికా ।

తస్యాః మంత్రః ।

ఓం, హ్రీం, హ్రోం, రీం, రాం, విష్ణు శక్తయే నమః (3 సార్లు)

ఓం, నమో భగవతి, విష్ణుశక్తిమేనాం.

ఓం, హర హర, నయ నయ, పచ పచ, మథ మథ,
ఉత్పాదయ ఉత్పాదయ, దూరే కురు స్వాహా.

హిమవంతం గచ్ఛ, జీవ, సః, సః, సః, చంద్రమండల గతోఽసి స్వాహా । (3 సార్లు)

ఇతి మంత్రీ మహామంత్రం, న్యస్య వామకరోదరే ।
మార్జయేదాతురాకారం, తేన హస్తేన సంయుతః ॥ 14 ॥

హిమశైలాభిముఖ్యేన, విద్రుతాం తాం విచింతయేత్ ।
కర్కటీం కర్కశాక్రందాం, మంత్రముద్గరమర్దితాం ॥ 15 ॥

ఆతురం చింతయేచ్ఛంద్రే, రసాయన హృదిస్థితం ।
అజరామరణం యుక్తం, ముక్తం సర్వాధివిభ్రమైః ॥ 16 ॥

సాధకో హి శుచిర్భుత్వా, స్వాచాంతస్సుసమాహితః ।
క్రమేణానేన సకలాం, ప్రోచ్ఛినత్తి విషూచికామ్ ॥ 17 ॥

ఇతి గగనగతః, త్రిలోకనాథః, గగనగసిద్ధగృహీత, సిద్ధమంత్రః ।
గతః, ఉపగతశక్రవంద్యమానః, నిజపురమ్, అక్షయమ్, ఆయమ్, ఉజ్జ్వలశ్రీః ॥ 18 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీవాసిష్ఠమహారామాయణే వాల్మీకీయే ఉత్పత్తిపక్రరణే

విషూచికామంత్రకథనం నామ ఏకోనసప్తతితమస్కర్ణః

అథ ధన్వంతరి ధ్యానమ్

అచ్యుతానంత గోవింద విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్ ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యః అనుగృహ్లాంతం వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్ సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ ధన్వంతరయే అమృతకలశహస్తాయ
వజ్రజలౌకహస్తాయ సర్వామయవినాశనాయ త్రైలోక్యనాథాయ మహావిష్ణవే స్వాహా. ఓం
వాసుదేవాయ విద్మహే సుధాహస్తాయ ధీమహి తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ నవరూపార్థనా

ఆరోగ్యం పద్మబంధుః వితరతు నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః
భూలాభం భూమిపుత్రః సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ రిపుభయశమనం భార్గవః శౌర్యమార్కిః
దీర్ఘాయుః సైంహికేయః విపులతరయశః కేతురాచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేఽస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రార్థనా -

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ -

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ -

శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥
☆☆☆